

Лабораторна робота №2

з дисципліни "Чисельні методи"

За темою: "Чисельні методи розв'язання СЛАУ"

Виконав: студент групи КА-12 Гавлицький Іван

Перевірила: Димитрієва О. А.

Мета роботи: придбання практичних навичок в застосуванні чисельних методів розв'язання систем лінійних алгебраїчних рівнянь. Визначення трудомісткості застосованих методів і швидкості збіжності ітераційного процесу, проведення порівняльного аналізу щодо обрання кращого методу розв'язання.

Варіант 38

Згенерувати систему лінійних алгебраїчних рівнянь в якості індивідуального варіанту завдання.

$$\begin{cases} 0.3(n+1)x_1 - 0.2mx_2 + 1.1kx_3 - 0.4ix_4 + 1.5(30+j)x_5 - 0.15gx_6 = l \\ 0.21(40+n)x_1 + 0.35mx_2 - 2.1kx_3 - 0.3ix_4 - 4.5jx_5 + 0.15gx_6 = -k \\ 1.1nx_1 - 0.5mx_2 + 1.4kx_3 - 0.21(54+i)x_4 + 0.5x_5 - 0.75gx_6 = n \\ 5.2nx_1 + 0.1mx_2 - 0.2(40+k)x_3 + 0.1ix_4 - 1.25jx_5 - 1.05gx_6 = -m \\ 0.1nx_1 - 0.9(50+m)x_2 + 1.04kx_3 - 0.4ix_4 + 0.8x_5 - 0.12gx_6 = i \\ 0.62x_1 + 0.3mx_2 - 1.8kx_3 - 0.4ix_4 + 2.5jx_5 + 0.2(61+g)x_6 = j \end{cases}$$

n – наскрізний номер варіанту у загальному списку академічних груп,

m – друга цифра наскрізного номеру варіанту у загальному списку академічних груп,

l – третя цифра наскрізного номеру варіанту у загальному списку академічних груп,

k – сума другої і третьої цифр наскрізного номеру варіанту у загальному списку академічних груп,

i – різниця другої і першої цифр номера за переліком варіантів у загальному списку академічних груп + 2,

j – модуль різниці першої і третьої цифр номера за переліком варіантів у загальному списку академічних груп,

g – відношення другої до (третьої + 1) цифри номера за переліком варіантів у загальному списку академічних груп.

```
In [1]: import numpy as np
import scipy as scp
import matplotlib.pyplot as plt
```

Згенеруємо СЛАУ для варіанту 49

```
In [2]: def get_variant(variant):
    nn = int(variant)
    mm = int(variant[1])
    ll = int(variant[2])
    kk = int(variant[1]) + int(variant[2])
    ii = int(variant[1]) - int(variant[0]) + 2
    jj = np.abs(int(variant[0]) - int(variant[2]))
    gg = int(variant[1]) / (int(variant[2]) + 1)
```

```

        return np.array([
            [ 0.3*(nn + 1), -0.2*mm, 1.1*kk, -0.4*ii, 1.5*(30 + jj),
              0.21*(40 + nn), 0.35*mm, -2.1*kk, -0.3*ii, -4.5*jj,
              1.1*nn, -0.5*mm, 1.4*kk, -0.21*(54 + ii), 0.5,
              5.2*nn, 0.1*mm, -0.2*(40 + kk), 0.1*ii, -1.25*jj,
              0.1*nn, -0.9*(50 + mm), 1.04*kk, -0.4*ii, 0.8,
              0.62, 0.3*mm, -1.8*kk, -0.41*ii, 2.5*jj
            ]), np.array([ll, -kk, nn, -mm, ii, jj])

A, b = get_variant('038')
print(A)

```

```

[[ 1.17000000e+01 -6.00000000e-01  1.21000000e+01 -2.00000000e+00
   5.70000000e+01 -5.00000000e-02]
 [ 1.63800000e+01  1.05000000e+00 -2.31000000e+01 -1.50000000e+00
  -3.60000000e+01  5.00000000e-02]
 [ 4.18000000e+01 -1.50000000e+00  1.54000000e+01 -1.23900000e+01
   5.00000000e-01 -2.50000000e-01]
 [ 1.97600000e+02  3.00000000e-01 -1.02000000e+01  5.00000000e-01
  -1.00000000e+01 -3.50000000e-01]
 [ 3.80000000e+00 -4.77000000e+01  1.14400000e+01 -2.00000000e+00
   8.00000000e-01 -4.00000000e-02]
 [ 6.20000000e-01  9.00000000e-01 -1.98000000e+01 -2.05000000e+00
   2.00000000e+01  1.22666667e+01]]

```

In [3]: b

Out[3]: array([8, -11, 38, -3, 5, 8])

Представимо матрицю у вигляді СЛАУ:

$$\begin{cases} 17x_1 - 0.6x_2 + 12.1x_3 - 2x_4 + 57x_5 - 0.05x_6 = 8 \\ 16.38x_1 + 1.05x_2 - 23.1x_3 - 1.5x_4 - 36x_5 + 0.05x_6 = -11 \\ 41.8x_1 - 1.5x_2 + 15.4x_3 - 12.39x_4 + 0.5x_5 - 0.25x_6 = 38 \\ 197.6x_1 + 0.3x_2 - 10.2x_3 + 0.5x_4 - 10x_5 - 0.35x_6 = -3 \\ 3.8x_1 - 47.7x_2 + 11.44x_3 - 2x_4 + 0.8x_5 - 0.04x_6 = 5 \\ 0.62x_1 + 0.9x_2 - 19.8x_3 - 2.05x_4 + 20x_5 + 12.27x_6 = 8 \end{cases}$$

```

In [4]: def get_D(A): # діагональна матриця з діагоналлю A
        diag = np.diag(A)
        return np.diag(diag)

def jacobi_matrices(A, b = 0): # матриця U та f для методу Якобі
    D = get_D(A)
    D_inv = scp.linalg.inv(D)

    Q = -1*D_inv.dot(A - D)
    f = D_inv.dot(b)
    return Q, f

```

Перевіримо умову збіжності. У разі невиконання - штучно приведемо матрицю до вигляду з діагональним перевершенням

Виконаємо перевірку обчисливши норму матриці B

```

In [5]: def jacobi_check(A):
        Q, _ = jacobi_matrices(A)
        norm = scp.linalg.norm(Q, np.inf)
        return norm < 1, norm

```

```
jacobi_check(A)
```

```
Out[5]: (False, 436.9)
```

Норма більше 1, тому приводимо матрицю до діагонального перевершення

```
In [6]: # Матриця перестановок
P = np.zeros_like(A)
P[[0, 1, 2, 3, 4, 5], [3, 4, 1, 2, 0, 5]] = 1

A = P.dot(A)
print(A)
```

```
[[ 1.97600000e+02  3.00000000e-01 -1.02000000e+01  5.00000000e-01
 -1.00000000e+01 -3.50000000e-01]
 [ 3.80000000e+00 -4.77000000e+01  1.14400000e+01 -2.00000000e+00
  8.00000000e-01 -4.00000000e-02]
 [ 1.63800000e+01  1.05000000e+00 -2.31000000e+01 -1.50000000e+00
 -3.60000000e+01  5.00000000e-02]
 [ 4.18000000e+01 -1.50000000e+00  1.54000000e+01 -1.23900000e+01
  5.00000000e-01 -2.50000000e-01]
 [ 1.17000000e+01 -6.00000000e-01  1.21000000e+01 -2.00000000e+00
  5.70000000e+01 -5.00000000e-02]
 [ 6.20000000e-01  9.00000000e-01 -1.98000000e+01 -2.05000000e+00
  2.00000000e+01  1.22666667e+01]]
```

```
In [7]: b = P.dot(b)
print(b)
```

```
[-3.   5. -11.  38.   8.   8.]
```

Тепер СЛАУ має вигляд:

$$\begin{cases} 197.6x_1 + 0.3x_2 - 10.2x_3 + 0.5x_4 - 10x_5 - 0.35x_6 = -3 \\ 3.8x_1 - 47.7x_2 + 11.44x_3 - 2x_4 + 0.8x_5 - 0.04x_6 = 5 \\ 16.38x_1 + 1.05x_2 - 23.1x_3 - 1.5x_4 - 36x_5 + 0.05x_6 = -11 \\ 41.8x_1 - 1.5x_2 + 15.4x_3 - 12.39x_4 + 0.5x_5 - 0.25x_6 = 38 \\ 17x_1 - 0.6x_2 + 12.1x_3 - 2x_4 + 57x_5 - 0.05x_6 = 8 \\ 0.62x_1 + 0.9x_2 - 19.8x_3 - 2.05x_4 + 20x_5 + 12.27x_6 = 8 \end{cases}$$

Можемо помітити, що матриця не виконує умову діагонального перевершення, тому штучно перетворимо її

```
In [8]: def diagonally_dominant(A): # діагонально перевершена матриця
        for ii in range(A.shape[0]):
            row_sum_abs = np.sum(np.abs(A[ii]))
            if row_sum_abs > 2 * abs(A[ii, ii]):
                A[ii, ii] += A[ii, ii]/abs(A[ii, ii]) * (row_sum_abs - abs(A[ii, ii]) + 1)

        return A

A = diagonally_dominant(A)
print(A)
```

```
[[ 1.97600000e+02  3.00000000e-01 -1.02000000e+01  5.00000000e-01
 -1.00000000e+01 -3.50000000e-01]
 [ 3.80000000e+00 -4.77000000e+01  1.14400000e+01 -2.00000000e+00
  8.00000000e-01 -4.00000000e-02]
 [ 1.63800000e+01  1.05000000e+00 -7.90800000e+01 -1.50000000e+00
 -3.60000000e+01  5.00000000e-02]
 [ 4.18000000e+01 -1.50000000e+00  1.54000000e+01 -7.28400000e+01
  5.00000000e-01 -2.50000000e-01]
 [ 1.17000000e+01 -6.00000000e-01  1.21000000e+01 -2.00000000e+00
```

```
5.70000000e+01 -5.0000000e-02]
[ 6.20000000e-01  9.00000000e-01 -1.98000000e+01 -2.05000000e+00
 2.00000000e+01  5.66366667e+01]]
```

Виконаємо перевірку обчисливши норму матриці B

```
In [9]: jacobi_check(A)
```

```
Out[9]: (True, 0.8161724327292696)
```

Маємо матрицю у діагонально перевершеному вигляді

У вигляді СЛАУ:

$$\begin{cases} 197.6x_1 + 0.3x_2 - 10.2x_3 + 0.5x_4 - 10x_5 - 0.35x_6 = -3 \\ 3.8x_1 - 47.7x_2 + 11.44x_3 - 2x_4 + 0.8x_5 - 0.04x_6 = 5 \\ 16.38x_1 + 1.05x_2 - 79.08x_3 - 1.5x_4 - 36x_5 + 0.05x_6 = -11 \\ 41.8x_1 - 1.5x_2 + 15.4x_3 - 72.84x_4 + 0.5x_5 - 0.25x_6 = 38 \\ 17x_1 - 0.6x_2 + 12.1x_3 - 2x_4 + 57x_5 - 0.05x_6 = 8 \\ 0.62x_1 + 0.9x_2 - 19.8x_3 - 2.05x_4 + 20x_5 + 56.66x_6 = 8 \end{cases}$$

Розв'яжемо матрицю вбудованим методом бібліотеки scipy

```
In [10]: res = scp.linalg.solve(A, b)
print(res)
```

```
[-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
```

Обчислимо систему точними методами

Метод Крамера

```
In [11]: def kramers_rule(A, b):
    detA = scp.linalg.det(A)
    x = np.zeros_like(b)

    for ii in range(A.shape[0]):
        Aii = A.copy()
        Aii[:, ii] = b
        x[ii] = scp.linalg.det(Aii) / detA

    return x
```

```
print(kramers_rule(A, b))
```

```
[-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
```

Розв'язок збігається.

Метод оберненої матриці

```
In [12]: def invertmatrix_method(A, b):
    return scp.linalg.inv(A).dot(b)
```

```
print(invertmatrix_method(A, b))
```

```
[-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
```

Розв'язок збігається.

Метод LU-декомпозиції

```
In [13]: def ludecomp_method(A, b):
    P, L, U = scp.linalg.lu(A)
    tmp = scp.linalg.inv(L).dot(P.dot(b))
    return scp.linalg.inv(U).dot(tmp)

print(ludecomp_method(A, b))

[-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
```

Розв'язок збігається.

Обчислимо систему ітераційними методами

Метод Якобі

```
In [14]: def jacobi_method(A, b, eps, x_0 = np.empty((0,2))):
    Q, f = jacobi_matrices(A, b)
    kk = 0

    if np.size(x_0) == 0:
        x_0 = f.copy()

    eps_k = 10
    while eps_k > eps:
        x_k = Q.dot(x_0) + f

        eps_k = np.abs(x_k - x_0).max()
        x_0 = x_k.copy()
        kk += 1

    print(f'Iter № {kk} \neps_{kk} = {eps_k} \nx_{kk} = {x_0}')

    return x_0, kk
```

Розв'яжемо систему методом Якобі для різних ε :

$\varepsilon = 0.1$

```
In [15]: res, kk = jacobi_method(A, b, 0.1)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')
```

Iter № 1
eps_1 = 0.058444348159800624
x_1 = [0.00083024 -0.0485614 0.0806553 -0.49835785 0.09465461 0.12326715]
Result: [0.00083024 -0.0485614 0.0806553 -0.49835785 0.09465461 0.12326715]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945 0.10102115 -0.50072967 0.10150015 0.12356258]
Iter quantity 1

Отриманий розв'язок має точність до 0.1, як і мало бути

Перевіримо для $\varepsilon = 0.01$

```
In [16]: res, kk = jacobi_method(A, b, 0.01)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')
```

Iter № 1
eps_1 = 0.058444348159800624
x_1 = [0.00083024 -0.0485614 0.0806553 -0.49835785 0.09465461 0.12326715]
Iter № 2
eps_2 = 0.02441228103424066
x_2 = [-0.0046755 -0.06303228 0.10506758 -0.50293591 0.10516961 0.1187471]

```

Iter № 3
eps_3 = 0.0060353764377610725
x_3 = [-0.00285767 -0.05724394  0.0990322 -0.50054845  0.10080056  0.12369293]
Result: [-0.00285767 -0.05724394  0.0990322 -0.50054845  0.10080056  0.12369293]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 3

```

Отриманий розв'язок має точність до 0.01 окрім x_3 . Можливо, що така помилка обумовлена округленням, оскільки очікувана відповідь має бути 0.10

Перевіримо для $\varepsilon = 0.001$

```

In [17]: res, kk = jacobi_method(A, b, 0.001)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')

Iter № 1
eps_1 = 0.058444348159800624
x_1 = [ 0.00083024 -0.0485614  0.0806553 -0.49835785  0.09465461  0.12326715]
Iter № 2
eps_2 = 0.02441228103424066
x_2 = [-0.0046755 -0.06303228  0.10506758 -0.50293591  0.10516961  0.1187471 ]
Iter № 3
eps_3 = 0.0060353764377610725
x_3 = [-0.00285767 -0.05724394  0.0990322 -0.50054845  0.10080056  0.12369293]
Iter № 4
eps_4 = 0.00240017561032696
x_4 = [-0.00339639 -0.05872413  0.10143238 -0.50094744  0.10185766  0.12310035]
Iter № 5
eps_5 = 0.0006052742639159614
x_5 = [-0.00321679 -0.05815645  0.1008271 -0.50070937  0.10142862  0.12358113]
Result: [-0.00321679 -0.05815645  0.1008271 -0.50070937  0.10142862  0.12358113]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 5

```

Отриманий розв'язок має точність до 0.001. Як можемо помітити, результат x_3 все ще не збігається з очікуванням

Перевіримо для $\varepsilon = 10^{-6}$

```

In [18]: res, kk = jacobi_method(A, b, 0.000001)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')

Iter № 1
eps_1 = 0.058444348159800624
x_1 = [ 0.00083024 -0.0485614  0.0806553 -0.49835785  0.09465461  0.12326715]
Iter № 2
eps_2 = 0.02441228103424066
x_2 = [-0.0046755 -0.06303228  0.10506758 -0.50293591  0.10516961  0.1187471 ]
Iter № 3
eps_3 = 0.0060353764377610725
x_3 = [-0.00285767 -0.05724394  0.0990322 -0.50054845  0.10080056  0.12369293]
Iter № 4
eps_4 = 0.00240017561032696
x_4 = [-0.00339639 -0.05872413  0.10143238 -0.50094744  0.10185766  0.12310035]
Iter № 5
eps_5 = 0.0006052742639159614
x_5 = [-0.00321679 -0.05815645  0.1008271 -0.50070937  0.10142862  0.12358113]
Iter № 6
eps_6 = 0.00023583730840245898
x_6 = [-0.00327036 -0.05830489  0.10106294 -0.50075056  0.101535  0.12351866]
Iter № 7
eps_7 = 6.074993706881027e-05
x_7 = [-0.00325258 -0.05824903  0.10100219 -0.50072744  0.10149287  0.123565 ]
Iter № 8
eps_8 = 2.3193655632108845e-05

```

```

x_8 = [-0.00325791 -0.0582639  0.10102538 -0.50073168  0.10150355  0.12355839]
Iter № 9
eps_9 = 6.090179938300633e-06
x_9 = [-0.00325615 -0.0582584  0.10101929 -0.50072943  0.10149941  0.12356287]
Iter № 10
eps_10 = 2.2827608686659673e-06
x_10 = [-0.00325668 -0.05825989  0.10102158 -0.50072986  0.10150049  0.12356218]
Iter № 11
eps_11 = 6.098902274737084e-07
x_11 = [-0.0032565  -0.05825935  0.10102097 -0.50072965  0.10150008  0.12356261]
Result: [-0.0032565  -0.05825935  0.10102097 -0.50072965  0.10150008  0.12356261]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 11

```

Отриманий розв'язок має точність до 10^{-6} , проте проблеми з x_3 ми не позбулися. Для цієї точності спробуємо обрати інші початкові наближення

Візьмемо за x_0 одиничний вектор

```

In [19]: x_0 = np.ones_like(res)
res, kk = jacobi_method(A, b, 0.000001, x_0)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')

Iter № 1
eps_1 = 1.2307017543859649
x_1 = [ 0.08476721  0.18867925 -0.11406171  0.24643053 -0.23070175  0.14707786]
Iter № 2
eps_2 = 0.749566451253669
x_2 = [-0.03339468 -0.1397496  0.2596051  -0.50313592  0.15792619  0.18783642]
Iter № 3
eps_3 = 0.19150936287493225
x_3 = [ 0.00802869 -0.0216335  0.06809574 -0.48265171  0.07313625  0.16061517]
Iter № 4
eps_4 = 0.04834202356848073
x_4 = [-0.00642728 -0.06652176  0.11643776 -0.5022908  0.10722549  0.12201684]
Iter № 5
eps_5 = 0.018760817656618273
x_5 = [-0.00215725 -0.05465187  0.09767694 -0.49907506  0.09873524  0.12703989]
Iter № 6
eps_6 = 0.004849308091923826
x_6 = [-0.0035726  -0.05909259  0.10252625 -0.50091107  0.1020835  0.12336035]
Iter № 7
eps_7 = 0.0018438762861318625
x_7 = [-0.00314796 -0.0579061  0.10068237 -0.50057098  0.10123021  0.12389289]
Iter № 8
eps_8 = 0.00048604203283127145
x_8 = [-0.00328805 -0.05834351  0.10116842 -0.50074925  0.10155936  0.12353841]
Iter № 9
eps_9 = 0.00018150503197257584
x_9 = [-0.00324581 -0.05822481  0.10098691 -0.50071439  0.10147377  0.12359412]
Iter № 10
eps_10 = 4.8663658396952414e-05
x_10 = [-0.00325968 -0.05826792  0.10103558 -0.50073175  0.10150615  0.12355981]
Iter № 11
eps_11 = 1.787944046299783e-05
x_11 = [-0.00325548 -0.05825605  0.1010177  -0.5007282  0.10149757  0.1235656 ]
Iter № 12
eps_12 = 4.867799820090779e-06
x_12 = [-0.00325686 -0.05826031  0.10102256 -0.50072989  0.10150076  0.12356227]
Iter № 13
eps_13 = 1.7623795653815e-06
x_13 = [-0.00325644 -0.05825912  0.1010208  -0.50072953  0.1014999  0.12356287]
Iter № 14
eps_14 = 4.865232339223979e-07
x_14 = [-0.00325658 -0.05825954  0.10102129 -0.50072969  0.10150022  0.12356254]

```

```
Result: [-0.00325658 -0.05825954  0.10102129 -0.50072969  0.10150022  0.12356254]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 14
```

Розглянемо $x_0 = 0$

```
In [20]: x_0 = np.zeros_like(res)
res, kk = jacobi_method(A, b, 0.000001, x_0)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')
```

```
Iter № 1
eps_1 = 0.5216913783635365
x_1 = [-0.01518219 -0.1048218      0.13909965 -0.52169138  0.14035088  0.14125125]
Iter № 2
eps_2 = 0.058444348159800624
x_2 = [ 0.00083024 -0.0485614      0.0806553  -0.49835785  0.09465461  0.12326715]
Iter № 3
eps_3 = 0.02441228103424066
x_3 = [-0.0046755  -0.06303228  0.10506758 -0.50293591  0.10516961  0.1187471 ]
Iter № 4
eps_4 = 0.0060353764377610725
x_4 = [-0.00285767 -0.05724394  0.0990322  -0.50054845  0.10080056  0.12369293]
Iter № 5
eps_5 = 0.00240017561032696
x_5 = [-0.00339639 -0.05872413  0.10143238 -0.50094744  0.10185766  0.12310035]
Iter № 6
eps_6 = 0.0006052742639159614
x_6 = [-0.00321679 -0.05815645  0.1008271  -0.50070937  0.10142862  0.12358113]
Iter № 7
eps_7 = 0.00023583730840245898
x_7 = [-0.00327036 -0.05830489  0.10106294 -0.50075056  0.101535      0.12351866]
Iter № 8
eps_8 = 6.074993706881027e-05
x_8 = [-0.00325258 -0.05824903  0.10100219 -0.50072744  0.10149287  0.123565 ]
Iter № 9
eps_9 = 2.3193655632108845e-05
x_9 = [-0.00325791 -0.0582639  0.10102538 -0.50073168  0.10150355  0.12355839]
Iter № 10
eps_10 = 6.090179938300633e-06
x_10 = [-0.00325615 -0.0582584  0.10101929 -0.50072943  0.10149941  0.12356287]
Iter № 11
eps_11 = 2.2827608686659673e-06
x_11 = [-0.00325668 -0.05825989  0.10102158 -0.50072986  0.10150049  0.12356218]
Iter № 12
eps_12 = 6.098902274737084e-07
x_12 = [-0.0032565  -0.05825935  0.10102097 -0.50072965  0.10150008  0.12356261]
Result: [-0.0032565  -0.05825935  0.10102097 -0.50072965  0.10150008  0.12356261]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 12
```

Розглянемо "поганий варіант" початкового наближення

```
In [21]: x_0 = np.ones_like(res) * 300
res, kk = jacobi_method(A, b, 0.000001, x_0)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')
```

```
Iter № 1
eps_1 = 411.17543859649123
x_1 = [ 29.96963563  87.94549266 -75.80930703 229.91488193 -111.1754386
 1.88923548]
Iter № 2
eps_2 = 231.84666153494996
x_2 = [-10.26664562 -27.40502183  53.76559594 -1.9317796  19.07612982
 19.49404773]
Iter № 3
```



```

eps_3 = 64.75208089171764
x_3 = [ 3.80658244 12.35660095 -10.98648495  5.58232395 -9.50483907
       12.67916947]
Iter № 4
eps_4 = 16.307184625434786
x_4 = [-1.07373973 -2.84058827  5.32069968 -1.0232542  2.02828106 -0.37913387]
Iter № 5
eps_5 = 6.345897804473246
x_5 = [ 0.36834542  1.16295371 -1.02519813  0.0607669 -0.83486894  1.30496397]
Iter № 6
eps_6 = 1.6357694324880223
x_6 = [-0.10996074 -0.33899752  0.61057131 -0.56122074  0.29789141  0.05734793]
Iter № 7
eps_7 = 0.6236782410518966
x_7 = [ 0.03344698  0.06133219 -0.01310694 -0.44687611  0.01009922  0.23578815]
Iter № 8
eps_8 = 0.16397684103296079
x_8 = [-0.01389238 -0.08659213  0.15086991 -0.50727154  0.12144036  0.11558707]
Iter № 9
eps_9 = 0.06138641262577477
x_9 = [ 3.71182005e-04 -4.65360051e-02  8.94834927e-02 -4.95546312e-01
       9.25665963e-02  1.34277966e-01]
Iter № 10
eps_10 = 0.01642006132063241
x_10 = [-0.00431615 -0.0611137  0.10590355 -0.5014267  0.10351941  0.12264535]
Iter № 11
eps_11 = 0.006046377638629655
x_11 = [-0.00289786 -0.05710905  0.09985718 -0.5002297  0.10062591  0.12458812]
Iter № 12
eps_12 = 0.0016426971240404986
x_12 = [-0.00336207 -0.05854652  0.10149987 -0.50080314  0.10170417  0.12346027]
Iter № 13
eps_13 = 0.0005959392753475679
x_13 = [-0.00322107 -0.05814646  0.10090393 -0.50068135  0.1014145  0.12366095]
Iter № 14
eps_14 = 0.0001642015233608296
x_14 = [-0.00326705 -0.05828828  0.10106814 -0.50073735  0.10152073  0.12355141]
Iter № 15
eps_15 = 5.877179123067733e-05
x_15 = [-0.00325303 -0.05824835  0.10100936 -0.50072499  0.10149175  0.12357203]
Iter № 16
eps_16 = 1.6401107019226036e-05
x_16 = [-0.00325759 -0.05826235  0.10102577 -0.50073047  0.10150222  0.12356138]
Iter № 17
eps_17 = 5.799281695445524e-06
x_17 = [-0.0032562 -0.05825836  0.10101997 -0.50072922  0.10149933  0.12356349]
Iter № 18
eps_18 = 1.6371182592900269e-06
x_18 = [-0.00325665 -0.05825974  0.1010216 -0.50072975  0.10150036  0.12356245]
Iter № 19
eps_19 = 5.725291687269651e-07
x_19 = [-0.00325651 -0.05825935  0.10102103 -0.50072963  0.10150007  0.12356266]
Result: [-0.00325651 -0.05825935  0.10102103 -0.50072963  0.10150007  0.12356266]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 19

```

Як бачимо, у всіх обраних варіантах початкових наближень метод видає правильний результат з наданою точністю, проте за різну кількість ітерацій

Метод Зейделя

```

In [22]: def seidel_method(A, b, eps, x_0 = np.empty((0,2))):
          Q, f = jacobi_matrices(A, b)
          kk = 0

```

```

    if np.size(x_0) == 0:
        x_0 = f.copy()

    eps_k = 10
    while eps_k > eps:
        eps_k = 0

        for ii in range(Q.shape[0]):
            prev_x_ii = x_0[ii]
            x_0[ii] = Q[ii].dot(x_0) + f[ii]
            eps_k = max(eps_k, abs(prev_x_ii - x_0[ii]))

        kk += 1
        print(f'Iter № {kk} \neps_{kk} = {eps_k} \nx_{kk} = {x_0}')

    return x_0, kk

```

Розв'яжемо систему методом Зейделя для різних ε :

$\varepsilon = 0.1$

```

In [23]: res, kk = seidel_method(A, b, 0.1)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')

Iter № 1
eps_1 = 0.05753602239058298
x_1 = [ 0.00083024 -0.04728578  0.08473593 -0.50184749  0.10421013  0.11665277]
Result: [ 0.00083024 -0.04728578  0.08473593 -0.50184749  0.10421013  0.11665277]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 1

```

Отриманий розв'язок має точність до 0.1 окрім x_3 , але, оскільки, ми розглядаємо ε як різницю між $k+1$ та k розв'язком, абсолютна похибка може бути більше.

Перевіримо для $\varepsilon = 0.01$

```

In [24]: res, kk = seidel_method(A, b, 0.01)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')

Iter № 1
eps_1 = 0.05753602239058298
x_1 = [ 0.00083024 -0.04728578  0.08473593 -0.50184749  0.10421013  0.11665277]
Iter № 2
eps_2 = 0.014865932802698614
x_2 = [-0.0039861 -0.06212518  0.09960186 -0.50132648  0.1018835  0.12297884]
Iter № 3
eps_3 = 0.0035534938964945292
x_3 = [-0.00330406 -0.05857169  0.1008436 -0.50078341  0.10154191  0.1234893 ]
Result: [-0.00330406 -0.05857169  0.1008436 -0.50078341  0.10154191  0.1234893 ]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 3

```

Отриманий розв'язок має точність до 0.01. Можемо помітити, що результат x_3 також виконує ці вимоги.

Перевіримо для $\varepsilon = 0.001$

```

In [25]: res, kk = seidel_method(A, b, 0.001)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')

Iter № 1
eps_1 = 0.05753602239058298
x_1 = [ 0.00083024 -0.04728578  0.08473593 -0.50184749  0.10421013  0.11665277]
Iter № 2

```

```

eps_2 = 0.014865932802698614
x_2 = [-0.0039861 -0.06212518 0.09960186 -0.50132648 0.1018835 0.12297884]
Iter № 3
eps_3 = 0.0035534938964945292
x_3 = [-0.00330406 -0.05857169 0.1008436 -0.50078341 0.10154191 0.1234893 ]
Iter № 4
eps_4 = 0.00027214363277618114
x_4 = [-0.00326312 -0.05829954 0.10100122 -0.50073629 0.10150502 0.12355436]
Result: [-0.00326312 -0.05829954 0.10100122 -0.50073629 0.10150502 0.12355436]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945 0.10102115 -0.50072967 0.10150015 0.12356258]
Iter quantity 4

```

Отриманий розв'язок має точність до 0.001.

Перевіримо для $\varepsilon = 10^{-6}$

```

In [26]: res, kk = seidel_method(A, b, 0.000001)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')

Iter № 1
eps_1 = 0.05753602239058298
x_1 = [ 0.00083024 -0.04728578 0.08473593 -0.50184749 0.10421013 0.11665277]
Iter № 2
eps_2 = 0.014865932802698614
x_2 = [-0.0039861 -0.06212518 0.09960186 -0.50132648 0.1018835 0.12297884]
Iter № 3
eps_3 = 0.0035534938964945292
x_3 = [-0.00330406 -0.05857169 0.1008436 -0.50078341 0.10154191 0.1234893 ]
Iter № 4
eps_4 = 0.00027214363277618114
x_4 = [-0.00326312 -0.05829954 0.10100122 -0.50073629 0.10150502 0.12355436]
Iter № 5
eps_5 = 3.5619034150877193e-05
x_5 = [-0.00325726 -0.05826393 0.10101885 -0.50073042 0.10150071 0.12356163]
Iter № 6
eps_6 = 3.954212400028578e-06
x_6 = [-0.00325663 -0.05825997 0.10102089 -0.50072976 0.10150022 0.12356247]
Iter № 7
eps_7 = 4.579130583604041e-07
x_7 = [-0.00325655 -0.05825951 0.10102112 -0.50072968 0.10150016 0.12356256]
Result: [-0.00325655 -0.05825951 0.10102112 -0.50072968 0.10150016 0.12356256]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945 0.10102115 -0.50072967 0.10150015 0.12356258]
Iter quantity 7

```

Отриманий розв'язок має точність до 10^{-6} . Для цієї точності спробуємо обрати інші початкові наближення

Візьмемо за x_0 одиничний вектор

```

In [27]: x_0 = np.ones_like(res)
res, kk = seidel_method(A, b, 0.000001, x_0)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')

Iter № 1
eps_1 = 1.538676236831221
x_1 = [ 0.08476721 0.11576762 -0.31537629 -0.53867624 0.17309447 -0.05239314]
Iter № 2
eps_2 = 0.37930629257200055
x_2 = [-0.0216074 -0.15664757 0.06393 -0.51598093 0.1114155 0.10830656]
Iter № 3
eps_3 = 0.09021128475050151
x_3 = [-0.00450844 -0.06643629 0.0964191 -0.50213225 0.10258538 0.12166336]
Iter № 4
eps_4 = 0.007138168084275892
x_4 = [-0.00342658 -0.05929812 0.10050351 -0.50090133 0.10162632 0.12334921]

```

```

Iter № 5
eps_5 = 0.0009225197341688959
x_5 = [-0.00327525 -0.0583756  0.10096142 -0.50074904  0.10151458  0.12353795]
Iter № 6
eps_6 = 0.00010272122152023971
x_6 = [-0.00325872 -0.05827288  0.1010143  -0.5007319  0.10150181  0.12355975]
Iter № 7
eps_7 = 1.1885622708249222e-05
x_7 = [-0.00325679 -0.05826099  0.10102036 -0.50072993  0.10150034  0.12356225]
Iter № 8
eps_8 = 1.3610171771191726e-06
x_8 = [-0.00325657 -0.05825963  0.10102106 -0.5007297  0.10150018  0.12356254]
Iter № 9
eps_9 = 1.562841238159085e-07
x_9 = [-0.00325655 -0.05825947  0.10102114 -0.50072967  0.10150016  0.12356257]
Result: [-0.00325655 -0.05825947  0.10102114 -0.50072967  0.10150016  0.12356257]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 9

```

Розглянемо $x_0 = 0$

```

In [28]: x_0 = np.zeros_like(res)
res, kk = seidel_method(A, b, 0.000001, x_0)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')

Iter № 1
eps_1 = 0.49977407266918433
x_1 = [-0.01518219 -0.10603129  0.13454708 -0.49977407  0.09625342  0.13806017]
Iter № 2
eps_2 = 0.05579655638927226
x_2 = [-0.00169569 -0.05023473  0.10383054 -0.49949102  0.10072404  0.12471903]
Iter № 3
eps_3 = 0.007409497319190654
x_3 = [-0.00316407 -0.05764423  0.10137902 -0.50062291  0.10141644  0.12371033]
Iter № 4
eps_4 = 0.0005343433155585858
x_4 = [-0.00324325 -0.05817857  0.10106115 -0.50071633  0.10149038  0.12357906]
Iter № 5
eps_5 = 7.191198496896145e-05
x_5 = [-0.0032551  -0.05825048  0.10102577 -0.50072817  0.10149904  0.12356448]
Iter № 6
eps_6 = 7.933302091374383e-06
x_6 = [-0.00325638 -0.05825841  0.10102168 -0.5007295  0.10150003  0.12356279]
Iter № 7
eps_7 = 9.203233189425397e-07
x_7 = [-0.00325653 -0.05825934  0.10102121 -0.50072965  0.10150014  0.1235626 ]
Result: [-0.00325653 -0.05825934  0.10102121 -0.50072965  0.10150014  0.1235626 ]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 7

```

Розглянемо "поганий варіант" початкового наближення

```

In [29]: x_0 = np.ones_like(res) * 300
res, kk = seidel_method(A, b, 0.000001, x_0)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')

Iter № 1
eps_1 = 434.84246391880055
x_1 = [ 29.96963563  66.43363974 -134.84246392 -12.17042332  23.14856866
 -56.99793379]
Iter № 2
eps_2 = 122.97613268532322
x_2 = [ -5.97521054 -31.97408739 -11.86633123  -5.44646352  3.30816307
 -4.79902114]
Iter № 3

```

```

eps_3 = 29.278825123588447
x_3 = [-0.40647342 -2.69526226 -1.38659821 -0.95342492  0.45209858 -0.49037822]
Iter № 4
eps_4 = 2.3012190766347826
x_4 = [-0.05824219 -0.39404319 -0.06623271 -0.55621635  0.14227144  0.05462308]
Iter № 5
eps_5 = 0.29825760375638766
x_5 = [-0.00929868 -0.09578558  0.08171973 -0.50698851  0.10616261  0.11560434]
Iter № 6
eps_6 = 0.03318842378139318
x_6 = [-0.0039582  -0.06259716  0.09880939 -0.5014513  0.10203573  0.12265072]
Iter № 7
eps_7 = 0.0038408634848405288
x_7 = [-0.00333681 -0.0587563  0.10076722 -0.50081238  0.1015616  0.12345789]
Iter № 8
eps_8 = 0.0004397938451153188
x_8 = [-0.00326576 -0.0583165  0.10099201 -0.50073917  0.10150721  0.12355056]
Iter № 9
eps_9 = 5.0501718526420325e-05
x_9 = [-0.0032576  -0.058266  0.10101781 -0.50073076  0.10150096  0.1235612 ]
Iter № 10
eps_10 = 5.79470153116296e-06
x_10 = [-0.00325667 -0.05826021  0.10102077 -0.5007298  0.10150025  0.12356242]
Iter № 11
eps_11 = 6.650358830018188e-07
x_11 = [-0.00325656 -0.05825954  0.10102111 -0.50072969  0.10150016  0.12356256]
Result: [-0.00325656 -0.05825954  0.10102111 -0.50072969  0.10150016  0.12356256]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 11

```

Як бачимо, у всіх обраних варіантах початкових наближень метод видає правильний результат з наданою точністю, проте за різну кількість ітерацій

Метод релаксації

```

In [30]: def relaxation_method(A, b, omega, eps, x_0 = np.empty((0,2)), output = True):
        Q, f = jacobi_matrices(A, b)
        kk = 0

        if np.size(x_0) == 0:
            x_0 = f.copy()

        eps_k = 10
        while eps_k > eps:
            eps_k = 0

            for ii in range(Q.shape[0]):
                prev_x_ii = x_0[ii]
                x_0[ii] = omega*(Q[ii].dot(x_0) + f[ii]) + (1 - omega)*prev_x_ii
                eps_k = max(eps_k, abs(prev_x_ii - x_0[ii]))

            kk += 1
            if output:
                print(f'Iter № {kk} \neps_{kk} = {eps_k} \nx_{kk} = {x_0}')

            if kk > 1000:
                break

        return x_0, kk

```

Перевіримо правильність розв'язання СЛАУ для $\omega = 1.3$ за точності $\varepsilon = 10^{-6}$

```

In [31]: res, kk = relaxation_method(A, b, omega=1.3, eps=0.000001)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')

```

```

Iter № 1
eps_1 = 0.07529432208388856
x_1 = [ 0.00563397 -0.02952748  0.07002685 -0.49682884  0.09661719  0.1058749 ]
Iter № 2
eps_2 = 0.04785114507836152
x_2 = [-0.00843509 -0.07737863  0.11137402 -0.50237055  0.10113322  0.13413391]
Iter № 3
eps_3 = 0.028390009203172237
x_3 = [-0.00096491 -0.04898862  0.09895869 -0.4993933  0.10176777  0.11916973]
Iter № 4
eps_4 = 0.012844452183145921
x_4 = [-0.00409764 -0.06183307  0.10115678 -0.50160312  0.10151313  0.12498081]
Iter № 5
eps_5 = 0.004762861204238786
x_5 = [-0.00298107 -0.05707021  0.10109019 -0.5002812  0.10144205  0.12318777]
Iter № 6
eps_6 = 0.0015587570973398523
x_6 = [-0.00334306 -0.05862896  0.10099378 -0.50092523  0.10153382  0.12364679]
Iter № 7
eps_7 = 0.00048602241733813195
x_7 = [-0.00322864 -0.05814294  0.10102385 -0.50065264  0.10148707  0.12354537]
Iter № 8
eps_8 = 0.00015607962157474647
x_8 = [-0.00326612 -0.05829902  0.10102291 -0.50075842  0.10150428  0.12356625]
Iter № 9
eps_9 = 5.39962811382938e-05
x_9 = [-0.0032531 -0.05824503  0.10102007 -0.50071914  0.10149898  0.12356167]
Iter № 10
eps_10 = 1.9821322751800707e-05
x_10 = [-0.00325779 -0.05826485  0.10102148 -0.50073353  0.1015005  0.12356279]
Iter № 11
eps_11 = 7.377300838148915e-06
x_11 = [-0.0032561 -0.05825747  0.1010211 -0.50072825  0.10150004  0.12356256]
Iter № 12
eps_12 = 2.6921613995867233e-06
x_12 = [-0.0032567 -0.05826016  0.10102114 -0.5007302  0.1015002  0.12356255]
Iter № 13
eps_13 = 9.534786192672007e-07
x_13 = [-0.00325649 -0.05825921  0.10102116 -0.50072948  0.10150014  0.1235626 ]
Result: [-0.00325649 -0.05825921  0.10102116 -0.50072948  0.10150014  0.1235626 ]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 13

```

Отримали правильну відповідь для заданої точності, проте кількість ітерацій збільшилась

Знайдемо оптимальний параметр ω решітчастим пошуком. Для цього будемо перебирати значення ω та для кожного аналізуватимемо кількість ітерацій і норму вектора нев'язки

```

In [32]: omega_arr = np.arange(0.1, 2, 0.1)

acc_arr = []
iter_arr = []

for omega in omega_arr:
    res, kk = relaxation_method(A, b, omega, 0.000001, output=False)
    acc = scp.linalg.norm(A.dot(res) - b)

    acc_arr.append(acc)
    iter_arr.append(kk)

fig, axs = plt.subplots(2, 1, figsize = (18, 10))

axs[0].plot(omega_arr, iter_arr)
axs[0].set_title("Кількість ітерацій в залежності від  $\omega$ ")

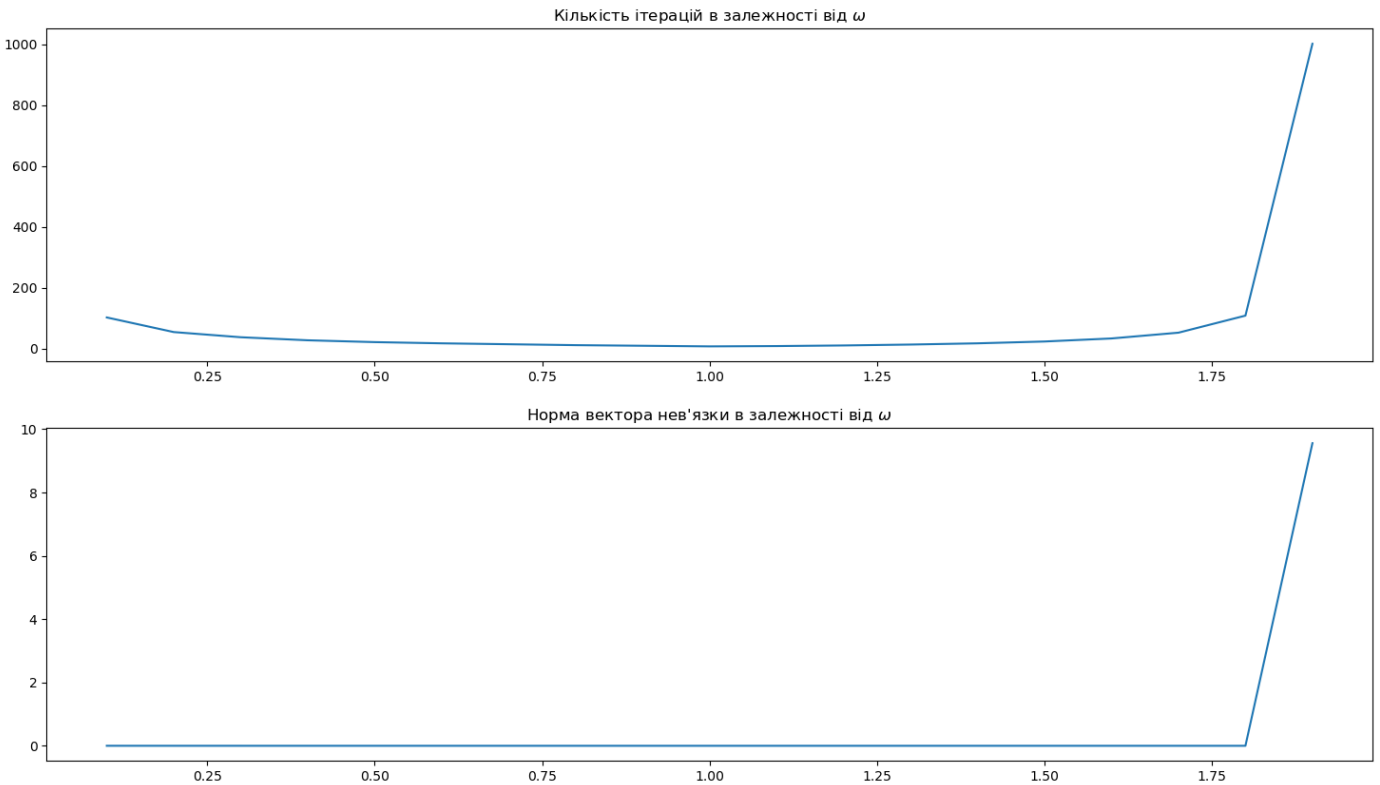
```

```

    axs[1].plot(omega_arr, acc_arr)
    axs[1].set_title("Норма вектора нев'язки в залежності від  $\omega$ ")

```

Out[32]: Text(0.5, 1.0, "Норма вектора нев'язки в залежності від ω ")

Бачимо, що найменше значення ітерацій отримуємо за ω в околі 1, а норма вектора нев'язки різко збільшується при $\omega > 1.8$ через обмеження у кількості ітерацій (1000)

Розглянемо ті ж величини на діапазоні від 0.9 до 1.1

```

In [33]: omega_arr = np.arange(0.9, 1.1, 0.01)

acc_arr = []
iter_arr = []

for omega in omega_arr:
    res, kk = relaxation_method(A, b, omega, 0.000001, output=False)
    acc = scp.linalg.norm(A.dot(res) - b)

    acc_arr.append(acc)
    iter_arr.append(kk)

fig, axs = plt.subplots(2, 1, figsize = (18, 10))

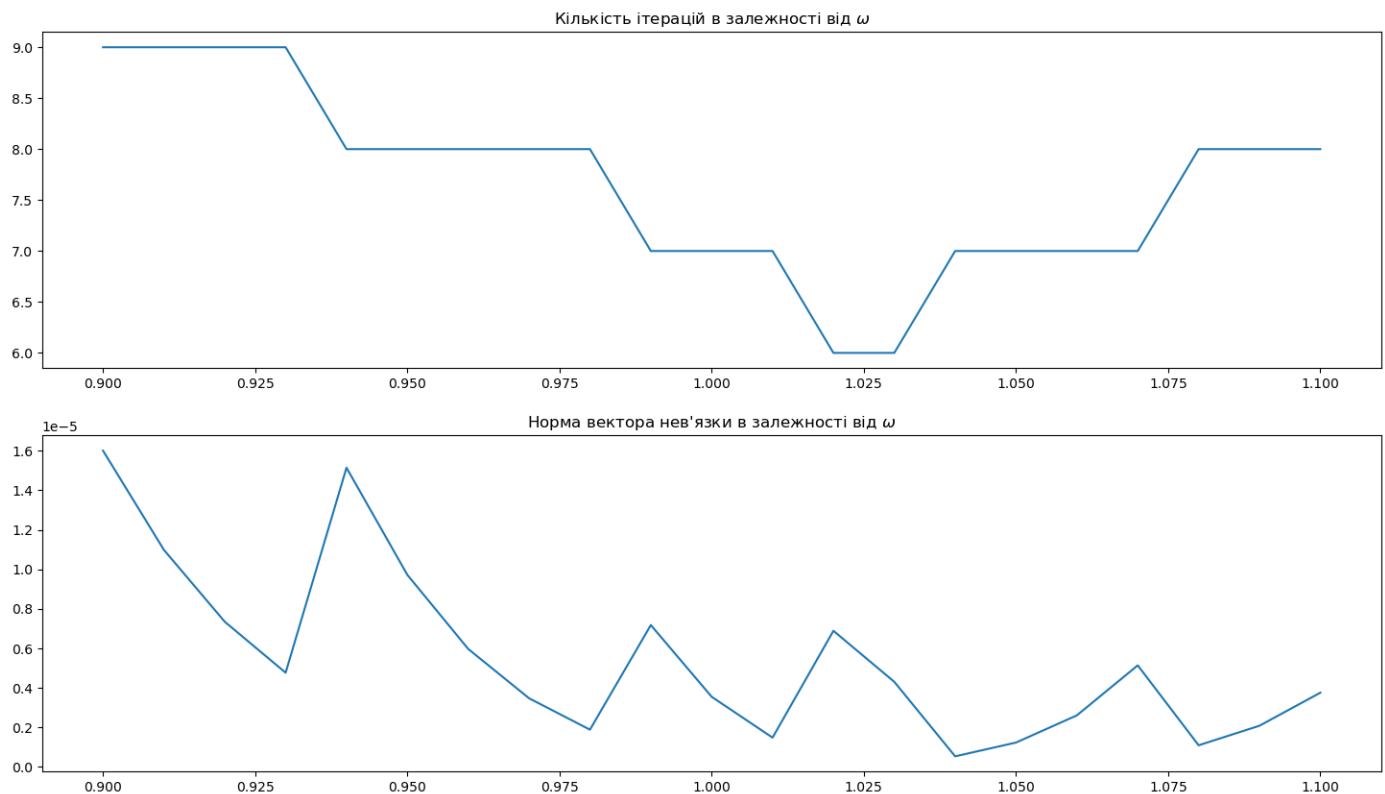
axs[0].plot(omega_arr, iter_arr)
axs[0].set_title("Кількість ітерацій в залежності від  $\omega$ ")

axs[1].plot(omega_arr, acc_arr)
axs[1].set_title("Норма вектора нев'язки в залежності від  $\omega$ ")

omega_arr[np.where(iter_arr == np.min(iter_arr))]

```

Out[33]: array([1.02, 1.03])

Бачимо, що найменша кількість ітерацій (6) досягається при значеннях $\omega \in [1.02, 1.04]$. Показово, що норма вектора нев'язки збільшується при цих значеннях ω . Проте видно, що $\omega = 1.02$ є локальним максимумом.

Отже, найоптимальнішим значенням ω для методу верхньої релаксації є $\omega = 1.04$. Оберемо інші початкові наближення

Розглянемо одиничний вектор початкового наближення

```
In [34]: x_0 = np.ones_like(res)
res, kk = relaxation_method(A, b, 1.01, 0.000001, x_0)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')
```

```
Iter № 1
eps_1 = 1.562413548770991
x_1 = [ 0.07561488  0.10618889 -0.33057321 -0.56241355  0.16903806 -0.06744909]
Iter № 2
eps_2 = 0.40028212047326023
x_2 = [-0.02353085 -0.16216259  0.06970891 -0.51525864  0.10995264  0.11276254]
Iter № 3
eps_3 = 0.09805895884726284
x_3 = [-0.00407711 -0.06410363  0.09746933 -0.50160083  0.10224469  0.12222193]
Iter № 4
eps_4 = 0.005082428072759805
x_4 = [-0.00338667 -0.0590212  0.10069273 -0.50084086  0.10157687  0.12344226]
Iter № 5
eps_5 = 0.0006950649242367241
x_5 = [-0.00326721 -0.05832614  0.10098809 -0.50073946  0.10150752  0.12355031]
Iter № 6
eps_6 = 5.979995892641671e-05
x_6 = [-0.00325768 -0.05826634  0.10101794 -0.50073068  0.10150088  0.12356139]
Iter № 7
eps_7 = 6.222404840584839e-06
x_7 = [-0.00325665 -0.05826011  0.10102083 -0.50072977  0.10150023  0.12356246]
Iter № 8
eps_8 = 5.953427378233012e-07
x_8 = [-0.00325656 -0.05825952  0.10102112 -0.50072968  0.10150016  0.12356256]
Result: [-0.00325656 -0.05825952  0.10102112 -0.50072968  0.10150016  0.12356256]
```



```
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 8
```

Кількість ітерацій при даному початковому наближенні менша, порівнюючи із методом Зейделя

Перевіримо для $x_0 = 0$

```
In [35]: x_0 = np.zeros_like(res)
res, kk = relaxation_method(A, b, 1.01, 0.000001, x_0)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')
```

```
Iter № 1
eps_1 = 0.5045600481224619
x_1 = [-0.01533401 -0.10710381  0.1358464 -0.50456005  0.09678784  0.13955288]
Iter № 2
eps_2 = 0.057982930591504146
x_2 = [-0.0014477 -0.04912088  0.10342412 -0.49940802  0.10081523  0.12437707]
Iter № 3
eps_3 = 0.008711618504998984
x_3 = [-0.00320029 -0.0578325  0.10130473 -0.50066618  0.10144205  0.12367013]
Iter № 4
eps_4 = 0.00036543828476792717
x_4 = [-0.00324592 -0.05819794  0.10104693 -0.5007207  0.10149407  0.123572 ]
Iter № 5
eps_5 = 5.630909147488067e-05
x_5 = [-0.00325572 -0.05825425  0.10102376 -0.50072891  0.10149957  0.12356355]
Iter № 6
eps_6 = 4.6591900767223304e-06
x_6 = [-0.00325645 -0.05825891  0.1010214 -0.50072959  0.1015001  0.12356267]
Iter № 7
eps_7 = 4.936783440240289e-07
x_7 = [-0.00325654 -0.0582594  0.10102117 -0.50072966  0.10150015  0.12356258]
Result: [-0.00325654 -0.0582594  0.10102117 -0.50072966  0.10150015  0.12356258]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 7
```

Кількість ітерацій для цього початкового наближення не відрізняється від метода Зейделя

Розглянемо "поганий варіант" початкового наближення

```
In [36]: x_0 = np.ones_like(res) * 300
res, kk = relaxation_method(A, b, 1.01, 0.000001, x_0)
print(f'Result: {res}\nExpected: {scp.linalg.solve(A, b)}\nIter quantity {kk}')
```

```
Iter № 1
eps_1 = 439.7900371316349
x_1 = [ 27.26933198  63.88070642 -139.79003713 -17.86061024  21.77185304
 -61.96103711]
Iter № 2
eps_2 = 129.77889870743286
x_2 = [ -6.62639129 -33.96163262 -10.01113842 -5.25459562  2.84203803
 -3.35998443]
Iter № 3
eps_3 = 32.02246158717354
x_3 = [-0.26624607 -1.93917103 -1.04931555 -0.78106142  0.34223496 -0.31079042]
Iter № 4
eps_4 = 1.6339944689735537
x_4 = [-0.04547183 -0.30517656 -0.00521204 -0.53676863  0.12633436  0.08465077]
Iter № 5
eps_5 = 0.22535589562200853
x_5 = [-0.00670245 -0.07982067  0.09032056 -0.50389598  0.10388453  0.11959138]
Iter № 6
eps_6 = 0.019333085510864427
x_6 = [-0.00362404 -0.06048758  0.09998321 -0.50105601  0.10173627  0.12317948]
Iter № 7
```

```
eps_7 = 0.0020143312770378244
x_7 = [-0.00329135 -0.05847325  0.10091883 -0.50076102  0.10152322  0.12352472]
Iter № 8
eps_8 = 0.00019262009099962896
x_8 = [-0.00326001 -0.05828063  0.10101113 -0.50073277  0.10150242  0.12355887]
Iter № 9
eps_9 = 1.9107501713397368e-05
x_9 = [-0.00325688 -0.05826152  0.10102017 -0.50072997  0.10150038  0.12356221]
Iter № 10
eps_10 = 1.8655226725963758e-06
x_10 = [-0.00325658 -0.05825966  0.10102105 -0.5007297  0.10150018  0.12356254]
Iter № 11
eps_11 = 1.8338871012046898e-07
x_11 = [-0.00325655 -0.05825947  0.10102114 -0.50072967  0.10150016  0.12356257]
Result: [-0.00325655 -0.05825947  0.10102114 -0.50072967  0.10150016  0.12356257]
Expected: [-0.00325654 -0.05825945  0.10102115 -0.50072967  0.10150015  0.12356258]
Iter quantity 11
```

Кількість ітерацій для цього початкового наближення не відрізняється від методу Зейделя

Отже, хоча ми й обрали ω при якому за стандартного початкового наближення метод верхньої релаксації має найменшу кількість ітерацій, для інших протестованих початкових наближень кількість ітерацій, в більшості випадків, не відрізняється тієї, яка була при використанні методу Зейделя

Висновки

Під час виконання роботи я придбав практичні навички в застосуванні чисельних методів розв'язання систем лінійних алгебраїчних рівнянь, визначенні трудомісткості застосованих методів і швидкості збіжності ітераційного процесу, проведення порівняльного аналізу щодо обрання кращого методу розв'язання.